

Veilige Kerk

Kerkblad april 2025

Het thema Veilige Kerk krijgt op vele manieren aandacht. Enerzijds is daar het nieuws in de kranten, met verhalen over (machts-)misbruik. Anderzijds wordt het thema ook onder de aandacht gebruikt om kerken toe te rusten.

Classis

Op donderdag 27 maart 2025 organiseerde de classis Zuid-Holland Zuid een avond over Veilige Kerk. Samen met Arjanne Molenaar (kerkelijke jeugdwerker in de Oude Kerk) bezocht ik (Jantina Boelaars, interne vertrouwenspersoon) deze avond, waar we na de inleiding de keus hadden uit meerdere workshops.

De zaal in Hardinxveld-Giessendam stroomde vol met mensen uit diverse gemeentes en vanuit verschillende functies. De classispredikant, dr. Gerrit van Meijeren, opende deze avond. Daarna kreeg Jantien Fröling-de Kok het woord. Zij vertelde dat de PKN al sinds 1999 bezig is met veiligheid binnen de kerk, beginnend bij seksueel misbruik, daarna verbredend naar grensoverschrijdend gedrag en machtsmisbruik. Vanaf 1 juli 2025 is voor iedere gemeente lokaal beleid verplicht gesteld. Waarom wil de PKN dit?

We hebben, zo legde zij uit, drie doelen:

- Het voorkomen van misbruik, in welke vorm dan ook
- We willen als gemeente passend kunnen reageren als het wel voorkomt
- En we willen het dan ook kunnen oplossen door in te zetten op een veilige cultuur

We werden tot nadenken gezet over onze eigen gemeente met de volgende vragen:

Waar staat u
en uw
gemeente op
een schaal
van 1-10?

Ik heb een helder beeld van wat
grensoverschrijdend gedrag/ misbruik van
macht inhoudt

Hoe groot acht u de kans dat er in uw
gemeente grensoverschrijdend gedrag
kan plaatsvinden?

Wij hebben het in onze gemeente (al)
goed geregeld

Op het gebied van veiligheid scoort mijn
gemeente een....

Hoe zou u deze vragen beantwoorden?

Vanuit de zaal werden vragen gesteld over het praktisch invoeren en borgen van beleid rondom Veilige Kerk. Er wordt ook wel weerstand ervaren vanuit de gemeente wanneer men dit thema

aan de orde wil stellen. 'Is het echt nodig? Als we toch het vier-ogen-principe hanteren is een VOG toch helemaal niet nodig? Bij ons in de gemeente is het veilig, er gebeurt echt niets', zijn een aantal opmerkingen die werden gemaakt.

'Je ziet het pas als je het doorhebt', was de reactie van Jantien Fröling. De kerk blijkt namelijk een ideale omgeving voor machtsmisbruik: *Geestelijk leiders hebben namelijk een zekere mate van gezag. Binnen de kerk is er een grote variëteit aan mensen (introvert vs extravert, diverse opleidingsniveaus etc.). We hebben hoge normen dus er wordt onderling liever ingezet op onderlinge harmonie. Er zijn veel wisselingen binnen de kerkleiding, waardoor er weinig kennis en ervaring is in het besturen en leiden van een gemeente.* Allemaal ingrediënten die de kans op mogelijk machtsmisbruik vergroten.

Veilige kerk is een thema van ons allemaal, en dat begint bij bewustwording. Veilige Kerk draagt bij aan het grotere geheel van de missie en visie van de kerk. Wij zijn dan ook gemotiveerd om dit gesprek te blijven voeren op diverse plekken binnen de kerk. Preventie is namelijk het allerbelangrijkste om veiligheid met elkaar te kunnen borgen.

Wilt u meer weten over dit onderwerp?

www.veiligekerk.nl

<https://classiszuidhollandzuid.nl/veilige-kerk/>

Bekijk de documentaire 'Achter de dijk' van de VPRO of een hele recente EO documentaire 'Ik was een kind'.

Wilt u iets kwijt? Blijf er niet mee zitten. Bel of mail met de vertrouwenspersoon naar keuze. De gesprekken zijn vertrouwelijk.

Bernd van Es

Jantina Boelaars

06 20 29 31 08

vertrouwenspersonen@pkn-zwijndrecht.nl